

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 2002
Αριθμ. Πρωτ. Αίτησ. Κατ. Εγγράφων: 378
Ημερομ. Κατάθεσης: 23/11/2020

Αθήνα, 23 Νοεμβρίου 2020

ΕΡΩΤΗΣΗ και Αίτημα Κατάθεσης Εγγράφων

Προς τους κ.κ. Υπουργούς:

- Οικονομικών
- Ανάπτυξης και Επενδύσεων
- Περιβάλλοντος και Ενέργειας
- Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων
 - Τουρισμού
 - Προστασίας του Πολίτη
 - Εσωτερικών
- Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής

Θέμα: Περιβαλλοντική καταστροφή της Ίου από ανεξέλεγκτα επιχειρηματικά συμφέροντα υπό τον μανδύα «στρατηγικών επενδύσεων» εγκρίνει η κυβέρνηση

Σύμφωνα με το ΦΕΚ 2952/17-07-2020, η Διυπουργική Επιτροπή Στρατηγικών Επενδύσεων ενέταξε στο Ν.3894/2010 τρία (3) επενδυτικά σχέδια στην Ίο, ανοίγοντας τον δρόμο στις αιτούσες εταιρίες για να τους χορηγηθούν πλήθος κινήτρων, όπως χωροθέτηση, φορολογικές διευκολύνσεις, ταχεία αδειοδότηση, καθώς και ενίσχυση δαπανών εργατικού κόστους.

Συγκεκριμένα, πρόκειται για τις κάτωθι επιχειρηματικές προτάσεις:

1. Ίδρυση σύνθετου τουριστικού καταλύματος στην περιοχή «Κουμπάρα – Διακοφτό» και ξενοδοχείου 5* και τουριστικών κατοικιών στις περιοχές «Τζαμαριά – Φάρος» στην Ίο από την «105 Α.Ε.».
2. Ανέγερση Boutique Hotel 5* και παραθεριστικών κατοικιών στην περιοχή «Πικρί Νερό» στην Ίο από την «ΝΕΡΟ Α.Ε.».
3. Ίδρυση 2 σύνθετων τουριστικών καταλυμάτων και τουριστικών κατοικιών στην ευρύτερη περιοχή «Παπάς - Λούκας – Μανούσου – Πέτη – Χαμουχάδες» στην Ίο από την «LUCAS Α.Ε.».

Σε πρόσφατη απάντησή του από τη βήμα του Κοινοβουλίου, κατόπιν σχετικής επίκαιρης ερώτησης, ο Υπουργός Ανάπτυξης emphaticά επεσήμανε ότι η Enterprise Greece έλεγξε όλα τα στοιχεία των εταιριών και εισηγήθηκε θετικά. Εντούτοις, αν και

έχουν ζητηθεί επίσημα με την από 29/07/2020 επιστολή του Σωματείου «Σώστε την Ίο (Save Ios)» οι συνοδευτικοί φάκελοι της επένδυσης, δεν έχουν ακόμα δημοσιοποιηθεί. Προφανώς, επιλέγεται η εσκεμμένη αγνόηση των τεκταινόμενων στο νησί εδώ και πλέον της δεκαετίας και των νόμων και των κανόνων που διέπουν την προστασία του περιβάλλοντος, τη χωροταξία και τους όρους δόμησης.

Όπως επίσης είναι πολιτική επιλογή η ψευδής δήλωση του Υπουργού στην ίδια τοποθέτησή του περί του «ξεμπλοκάρισματος» της επένδυσης στην περιοχή «Διακοφτό-Κουμπάρα» επί ΣΥΡΙΖΑ, εννοώντας την ΚΥΑ 14704/19.12.2015 με θέμα «Παραχώρησης αιγιαλού, παραλίας και θαλασσίου χώρου για την εκτέλεση του έργου «Σύνθετο Τουριστικό Κατάλυμα στη θέση «Κουμπάρα-Διακοφτό» στην εταιρία 105 Α.Ε. και καθορισμός ανταλλάγματος παραχώρησης».

Οφείλει να γνωρίζει βέβαια ο αρμόδιος Υπουργός ότι ήδη από την πρώτη αδειοδότηση (151/2007) για κατασκευή οικίας 400 m² πάνω στη βραχονησίδα Διακοφτό, υπάρχουν σοβαρά ζητήματα νομιμότητας: το υψόμετρο της κατεβαίνει παράνομα από τα 42μ. στα 36 μ. μετά από εκσκαφές διάρκειας πλέον των 3 ετών, και η οικία των 400 m², στο ισοπεδωμένο πλέον Διακοφτό, ξεπερνά παράνομα τα 1000 m². Οφείλει επίσης να γνωρίζει ότι σε αυτό το έργο έγινε με την ΚΥΑ 408/16.03.2011 η αρχική υπαγωγή της εταιρίας 105 Α.Ε. για ενίσχυση του επενδυτικού σχεδίου με το κίνητρο της επιχορήγησης να ανέρχεται σε σχεδόν 12 εκ ευρώ (τα οποία, σημειωτέων, δεν εκταμιεύτηκαν ποτέ) και ολοκληρώνεται με την έκδοση της ΚΥΑ ΥΠΕΚΑ και Τουρισμού 38753/1216/08.08.2014 περί έγκρισης περιβαλλοντικών όρων.

Επίσης με Απόφαση της τότε Υπουργού Τουρισμού (ΦΕΚ Β 1013/23.05.2014) διευρύνονται με φωτογραφικό τρόπο τα κριτήρια της ενιαίας έκτασης (ΦΕΚ Β.319 άρθ.3) τα οποία και δεν πληρούσε η συγκεκριμένη επένδυση και εφεξής στην έκταση επί της οποίας δημιουργείται το σύνθετο τουριστικό κατάλυμα μπορούν να περιλαμβάνονται και γήπεδα που τέμνονται ή διαχωρίζονται μεταξύ τους όχι μόνο από ρέματα ή δρόμους, όπως ίσχυε μέχρι τώρα αλλά «γενικότερα φυσικά εμπόδια και τεχνικά έργα, εφόσον τα εκατέρωθεν τμήματα μπορούν να ενοποιηθούν λειτουργικά. Σε κάθε περίπτωση για τη διατήρηση του ενιαίου της έκτασης πρέπει να εξασφαλίζεται η δυνατότητα γεφύρωσης...».

Επομένως, τα «επενδυτικά σχέδια» είχαν δρομολογηθεί επί σειράς κυβερνήσεων ΝΔ-ΠΑΣΟΚ, δεν πληρούσαν ούτε τα ελάχιστα κριτήρια υλοποίησης, άλλαζαν οι νόμοι για να γίνουν νόμιμες οι παρανομίες. Δεν προχώρησαν κατά την περίοδο διακυβέρνησης του ΣΥΡΙΖΑ και τώρα έρχεται η κυβέρνηση της ΝΔ να επιβραβεύσει τις παρανομίες με την ένταξη τους στις Στρατηγικές Επενδύσεις, καλύπτοντας το παρελθόν και προωθώντας μια καταστροφική για το νησί «φιλο-επενδυτική» πολιτική.

Όπως ανέδειξαν δημοσιεύματα στον ημερήσιο τύπο (π.χ. Εφημερίδα των Συντακτών, 18.08.2019, 22.04.2019, 04.11.2020, Πρώτο Θέμα, 18.09.2017), οι συγκεκριμένες εταιρίες έχουν κοινούς ιδιοκτήτες και η μέχρι τώρα δραστηριοποίησή τους στο νησί στις περιοχές Διακοφτό-Κουμπάρα και Έλος Παππά χαρακτηρίζεται από σωρεία

παραβιάσεων του νομοθετικού και κανονιστικού πλαισίου που διέπει την προστασία του περιβάλλοντος, τη χωροταξία και τους όρους δόμησης.

Τα πρόστιμα που έχουν μέχρι στιγμής επιβληθεί για την πρώτη περίπτωση από την Υπηρεσία Δόμησης της Σαντορίνης (04/2020, 122.365€) και την Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου (03/2017, 1200 €) είναι ψήγματα μπροστά στην καταστροφή που έχει συντελεστεί και συνεχίζει να συντελείται. Η δε αρμόδια για θέματα Περιβάλλοντος Εντεταλμένη Περιφερειακή Σύμβουλος Κυκλάδων κρατά την έκθεση της Τακτικής Περιβαλλοντικής Επιθεώρησης (04/2019) της Διεύθυνσης Περιβάλλοντος & Χωρικού Σχεδιασμού της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου πάνω από 1,5 χρόνο στα συρτάρια της Περιφέρειας. Σε αυτήν διαπιστώνονται για την περιοχή «Διακοφτό-Κουμπάρα» αυθαίρετες επεμβάσεις στον αιγιαλό καθ' υπέρβαση των εγκεκριμένης περιβαλλοντικής άδειας, επεμβάσεις στον αιγιαλό χωρίς περιβαλλοντική άδεια, επεμβάσεις στη ζώνη αιγιαλού, στη ζώνη παραλίας, κατασκευή παράνομων δρόμων, κατάληψη αιγιαλού με ξαπλώστρες, αλλοίωση της παραλίας με ξενικά είδη και λοιπά άλλα δομικά υλικά, παράνομες γεωτρήσεις, παρεμβάσεις στο ρέμα κ.ά.

Σοβαρότατα ευρήματα για το έργο στην ίδια περιοχή είχαν διαπιστωθεί και στην «Έκθεση Μερικού Ελέγχου τήρησης των εγκεκριμένων περιβαλλοντικών όρων και της κείμενης περιβαλλοντικής νομοθεσίας» από το Σώμα Επιθεώρησης Περιβάλλοντος (11/2016): υπερβάσεις στις επιφάνειες κάλυψης δόμησης, μη τήρηση των αποστάσεων από τον αιγιαλό, κατασκευή παράνομων τσιμεντένιων γεφυρών «λειτουργικής σύνδεσης» σε κοινόχρηστο χώρο εντός αιγιαλού, παραπλανητικές πινακίδες αδειοδότησης, μη αδειοδοτημένες διανοίξεις οδών εντός ζώνης αιγιαλού και παραλίας, εκχερσώσεις-επιχωματώσεις και αλλοιώσεις εντός οριοθετημένου ρέματος, κ.ά.

Οι ακολουθούμενες μεθοδεύσεις σε διαφορετικά επίπεδα διακυβέρνησης για να καλυφθούν οι παρανομίες και να βαπτιστούν τα έργα των συγκεκριμένων επιχειρηματικών συμφερόντων (σημειώνεται ότι πριν λίγες μέρες ο Υπουργός Ανάπτυξης κατονόμασε στη βουλή ως ο «επενδυτής, κος Μιχαλόπουλος») ως «Στρατηγικές Επενδύσεις» με όλα τα συνακόλουθα οφέλη, περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων και την παραβίαση της ευρωπαϊκής νομοθεσίας περί επαρκούς δημοσιοποίησης των μελετών περιβαλλοντικών υποθέσεων και της ενημέρωσης του κοινού στην διαβούλευση. Η δε Απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου C-180/2018 απέρριψε το αίτημα ακύρωσης της προσφυγής των φορέων της κοινωνίας των πολιτών που είχε καταθέσει ο επιχειρηματίας, αναγνωρίζοντας την απόκρυψη των πληροφοριών και με βάση την ιδιαιτερότητα της νησιωτικότητας.

Αυτήν την στιγμή, εκκρεμεί η έκδοση απόφασης του Συμβουλίου της Επικρατείας σχετικά με τη προσφυγή οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών για την ακύρωση της ΚΥΑ 38753/1216/08.08.2014 με τίτλο «Έγκριση δημιουργίας Σύνθετου Τουριστικού Καταλύματος στην περιοχή Κουμπάρα –Διακοφτό» και των περιβαλλοντικών όρων αυτής, καθώς και λοιπών διοικητικών πράξεων που προηγούνται ή έπονται αυτής. Σε αυτήν αναφέρονται πλήθος παραλείψεων και αστοχιών των αρμοδίων αρχών.

Βρίσκονται επίσης σε εξέλιξη πλήθος άλλων δικαστικών υποθέσεων για καταγγελίες σχετικά με παράνομες διανοίξεις και ασφαλοστρώσεις δρόμων όπως στην περιοχή Ράχες Παππά και Τρεις Κλησιές, σχετικά με συμβόλαια και τοπογραφικά τα οποία δεν συνάδουν μεταξύ τους και με την πραγματικότητα, κ.ά.

Η παραπάνω κατάσταση διαμορφώνει ένα πλαίσιο όπου καταλύεται το κράτος δικαίου, εργαλειοποιείται η έννοια της τουριστικής ανάπτυξης, εμπαίζονται οι ελεγκτικές υπηρεσίες και τέλος δίνεται πολιτικά «το πράσινο φως» για να επαναληφθούν ανάλογα φαινόμενα σε άλλα νησιά των Κυκλάδων, αλλά και σε άλλες τουριστικές περιοχές της χώρας ώστε να καθιερωθεί ως το μοντέλο τουριστικής ανάπτυξης των Κυκλάδων. Η πολιτεία δίνει την εντύπωση ότι οι έχοντες και κατέχοντες όχι απλά δύνανται να υπαγορεύουν τους νόμους κατά το δοκούν, αλλά είναι υπεράνω και αυτών, ακόμα κι όταν δεν προλαβαίνουν να τους αλλάξουν προς ίδιον όφελος.

Επειδή:

1. Είναι αδιανόητο για μια ευνομούμενη πολιτεία να προωθεί ως Στρατηγικές Επενδύσεις επιχειρηματικά σχέδια τα οποία δεν έχουν τα εχέγγυα σεβασμού στο ευρωπαϊκό και εθνικό νομοθετικό πλαίσιο. Προτάσσοντας το ψευδο-δίλημμα «περιβάλλον ή ανάπτυξη», η κυβέρνηση εντάσσει δυστυχώς τη χώρα στον τριτοκοσμική σφαίρα.
2. Το Σωματείο «Σώστε την Ίο (Save Ios)» έχει εδώ και μήνες αιτηθεί τη χορήγηση των διοικητικών φακέλων που συνοδεύουν την υπαγωγή των συγκεκριμένων επιχειρηματικών σχεδίων. Έχοντας εύλογο ενδιαφέρον για το αίτημα αυτό, σύμφωνα με τα άρθρα 5^Α και 10 του Συντάγματος και 5 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, δυστυχώς δεν έχει λάβει μέχρι τώρα καμία απάντηση.
3. Στο νησί της Ίου δεν υφίσταται εγκεκριμένο Χωροταξικό Σχέδιο και οι συγκεκριμένες Στρατηγικές Επενδύσεις θα χρειαστούν **3 Ειδικά Σχέδια Χωρικής Ανάπτυξης Στρατηγικών Επενδύσεων**. Επίσης, κατά δήλωση του Υπουργού Περιβάλλοντος, οι Κυκλάδες θα προηγηθούν για Τοπικά Χωρικά Σχέδια για τις Κυκλάδες. Σημειώνεται ότι έχει ολοκληρωθεί εδώ και 15ετία το χωροταξικό της Ίου με μελέτη του ΕΜΠ, η οποία περιέργως δεν έγινε ποτέ Π.Δ. Σε αυτή τη μελέτη, η περιοχή «Κουμπάρα-Διακοφτό» παραμένει αδόμητη ως ιδιαίτερου φυσικού κάλλους.
4. Σε πρόσφατη επιτόπια επίσκεψη, διαπιστώσαμε ιδίως όμμασι όχι μόνο τις πολεοδομικές παραβιάσεις και την περιβαλλοντική καταστροφή αλλά και την παράνομες διανοίξεις δρόμων, καθώς και την επιδείνωση της κατάστασης του οδικού δικτύου στο νησί από τα από τα βαριά οχήματα μεταφοράς σκυροδέματος και τα φορτηγά των εταιριών τα οποία μεταφέρουν αδρανή και λοιπά.
5. Η έννοια της φέρουσας ικανότητας, η οποία είχε πρόσφατα απασχολήσει το Υπουργείο Τουρισμού με αντικείμενο το γειτονικό στην Ίο νησί της Σαντορίνης, έχει αξιοποιηθεί εδώ και δεκαετίες από το Συμβούλιο της Επικρατείας σε πλήθος νομολογιών, ορίζοντας τις Κυκλάδες ως εύθραυστα οικοσυστήματα, μοναδικής

φυσιογνωμίας του ανθρωπογενούς και φυσικού περιβάλλοντος, τα οποία και χρήζουν ιδιαίτερης χωροταξικής και περιβαλλοντικής μέριμνας. Ιδιαίτερα, αναφορικά με την τουριστική ανάπτυξη, έχει πολλαπλάκις επισημανθεί η αναγκαιότητα συνεκτίμησης των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών των περιοχών, της εναρμόνισης των τουριστικών έργων με την ιδιαίτερη φυσιογνωμία των νησιών καθώς και με την κλίμακα τους.

6. Υποβαθμίζεται το τουριστικό προϊόν της Ίου όχι μόνο ως προς την παραδοσιακή επιτυχημένη του μορφή, άλλα συρρικνώνεται ο ωφέλιμος δημόσιος χώρος για τη λειτουργία του τουρισμού, αφού οι σπάνιοι ορμίσκοι και παραλίες περιφραγμένοι πλέον, δεν είναι προσβάσιμοι από τους επισκέπτες και τους δημότες.
7. Υπάρχει σωρεία καταγγελιών για παραβιάσεις της εργατικής νομοθεσίας αναφορικά με ανασφάλιστο εργατικό δυναμικό, το οποίο ανανεώνεται διαρκώς προφανώς για λόγους εισφοροδιαφυγής, οι οποίες και χρήζουν διερεύνησης.
8. Σύμφωνα με καταγγελίες που έχουν φτάσει μέχρι την Διεύθυνση Εσωτερικών Υποθέσεων της Ελληνικής Αστυνομίας, η ασυλία που απολαμβάνουν ποικίλες ενέργειες των ιδιοκτητών των εταιριών από την αστυνομία χρήζει επίσης διερεύνησης.
9. Η απώλεια εσόδων για το ελληνικό δημόσιο που πιθανόν προκύπτει από τα συμβόλαια, τις ασφαλιστές εισφορές, τη μη έκδοση τιμολογίων υλικών και τις μη υπάρχουσες αδειοδοτήσεις ενδέχεται να είναι πολύ σοβαρή. Παράλληλα μια ενδελεχής αντιπαραβολή της απώλειας εσόδων του Δημοσίου με την φερόμενη ως «επενδυτική» πρόταση θα μπορούσε να καταδείξει τον ανορθολογισμό της ένταξης τους ως Στρατηγική Επένδυση, την οποία οι Έλληνες φορολογούμενοι θα την έχουν ακούσια «χρυσοπληρώσει».

Κατόπιν αυτών ερωτώνται οι κ.κ. Υπουργοί:

- 1) Σε ποια κριτήρια βασίζεται η θετική εισήγηση της Enterprise Greece προς την Διυπουργική Επιτροπή για τις Στρατηγικές Επενδύσεις;

Παρακαλούμε για την κατάθεση των σχετικών εισηγήσεων από τους φακέλους της Enterprise Greece.

- 2) Προτίθεται ο Υπουργός Ανάπτυξης να επανεξετάσει την απόφαση περί ένταξης των παραπάνω έργων με βάση τα προαναφερθέντα δεδομένα;
- 3) Σε ποιες ενέργειες πρόκειται άμεσα να προβεί το ΥΠΕΝ ώστε να διαφυλάξει το περιβάλλον της Ίου με βάση και τη σχετική Έκθεση (11/2016) των Επιθεωρητών Περιβάλλοντος;
- 4) Έχουν επιλυθεί τα θέματα του ιδιοκτησιακού καθεστώτος των χορτολιβαδικών εκτάσεων έναντι του Ελληνικού Δημοσίου;
- 5) Γνωρίζει ο Υπουργός Προστασίας του Πολίτη τις καταγγελίες που έχουν γίνει για πλημμελή άσκηση καθηκόντων αστυνομικών αναφορικά με τις δραστηριότητες μέχρι σήμερα των εταιριών αυτών; Προτίθεται να διερευνήσει τις υποθέσεις αυτές;

- 6) Πώς προτίθεται το Υπουργείο Τουρισμού να παρέμβει ώστε το τουριστικό προϊόν της Ύψους να μην υποβαθμιστεί περαιτέρω από φαινόμενα αλλοίωσης του νησιωτικού χαρακτήρα και της καταστροφής του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντός της;
- 7) Προτίθεται το Υπουργείο Εσωτερικών να ελέγξει την ολιγωρία ή/και την αμέλεια των αρμοδίων πολιτικών προϊσταμένων της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου;
- 8) Προτίθεται ο Υπουργός Εργασίας να μεριμνήσει για την διενέργεια τακτικών και έκτακτων ελέγχων του Σώματος Επιθεωρητών Εργασίας στα συγκεκριμένα έργα;
- 9) Έχει διενεργηθεί έλεγχος από τα αρμόδια όργανα του Υπουργείου Ναυτιλίας στις περιοχές ευθύνης του; Αν όχι, προτίθεται να διαταχθεί άμεσα;
- 10) Έχει ελεγχθεί από το Υπουργείο Εργασίας η πλήρης ασφαλιστική κάλυψη των μέχρι τώρα οικοδομικών και λοιπών εργασιών; Ποιο είναι το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών που έχουν καταβληθεί από τις εμπλεκόμενες εταιρίες και κατά πόσο καλύπτει το σύνολο των εργασιών αυτών;

Παρακαλούμε για την κατάθεση των σχετικών εγγράφων.

Οι ερωτώντες βουλευτές

Συρμαλένιος Νίκος

Αλεξιάδης Τρύφωνας

Αυγέρη Θεοδώρα (Δώρα)

Βαρδάκης Σωκράτης

Γκιόλας Ιωάννης

Ηγουμενίδης Νικόλαος

Καρασαρλίδου Ευφροσύνη (Φρόσω)

Κασιμάτη Ειρήνη (Νίνα)

Καφαντάρη Χαρά

Μάλαμα Κυριακή

Μάρκου Κώστας

Μιχαηλίδης Ανδρέας

Μωραΐτης Θάνος

Νοτοπούλου Αικατερίνη

Πούλου Παναγιού (Γιώτα)

Ραγκούσης Γιάννης

Σκουρλέτης Παναγιώτης (Πάνος)

Σκουρολιάκος Παναγιώτης (Πάνος)

Τζούφη Μερόπη

Φάμελλος Σωκράτης

Φίλης Νικόλαος

Φωτίου Θεανώ

Χατζηγιαννάκης Μιλτιάδης (Μίλτος)

Χρηστίδου Ραλλία

Ψυχογιός Γεώργιος